

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการเกินของวัยรุ่น
ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)

สาขาวิชาเอกโภชนวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการเกินของวัยรุ่นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม กรุงเทพมหานคร
FACTORS RELATED TO OVERNUTRITION AMONG ADOLESCENTS IN PRIVATE ISLAMIC SCHOOLS, BANGKOK

อารีญา ภูโน 5037033 PHPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกโภชนาวิทยา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ภารดี เต็มเจริญ, ส.ด., วราภรณ์ เสถียรนพเก้า, Ph.D., ปราบธาดา สติชัยวิภาวี, Ph.D.

บทคัดย่อ

การศึกษากาตดัคขวางนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการเกินของวัยรุ่นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม กลุ่มตัวอย่าง คือ วัยรุ่น อายุ 15-18 ปี จำนวน 242 คน ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม เขตกรุงเทพมหานคร เก็บข้อมูลช่วงเดือนตุลาคม ถึงพฤศจิกายน พ.ศ. 2552 โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล แบบแผนการบริโภคอาหาร กิจกรรมทางกาย และความรู้ทางโภชนาการ ประเมินอาหารบริโภคด้วยวิธีการบันทึกอาหารเป็นเวลา 1 วัน ประเมินภาวะโภชนาการโดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ Mann-Whitney U test, Pearson chi-square และ Multiple logistic regression

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีภาวะโภชนาการเกินถึงร้อยละ 27.3 มีความรู้ทางโภชนาการอยู่ในระดับต่ำ (ร้อยละ 45.9) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการเกิน ได้แก่ เพศ โดยเพศชายมีโอกาสเสี่ยงต่อภาวะโภชนาการเกินมากกว่าเพศหญิง 3.95 เท่า (95% CI: 1.67-9.36) การเรียนสายสามัญจาก กศน. โดยกลุ่มตัวอย่างที่เรียนมีโอกาสเสี่ยงต่อภาวะโภชนาการเกินมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่เรียน 2.69 เท่า (95% CI: 1.23-2.69) ความถี่ในการบริโภคอาหารที่ให้พลังงานต่ำและสูง โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนการบริโภคอาหารอยู่ใน Tertile ที่ 1 มีโอกาสเสี่ยงต่อภาวะโภชนาการเกินมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนอยู่ใน Tertile ที่ 3 1.79 เท่า (95% CI: 1.14-2.79) พลังงานที่ได้รับจากอาหารบริโภค โดยกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับพลังงานจากอาหารบริโภค (%DRI) อยู่ใน Tertile ที่ 3 มีโอกาสเสี่ยงต่อภาวะโภชนาการเกินมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับพลังงานจากอาหารบริโภค (%DRI) อยู่ใน Tertile ที่ 1 2.28 เท่า (95% CI: 1.23-6.74) พลังงานที่ใช้ในการออกกำลังกายใน 1 วัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าพลังงานที่ใช้ในการออกกำลังกายเฉลี่ยใน 1 วัน อยู่ใน Tertile ที่ 1 มีโอกาสเสี่ยงต่อภาวะโภชนาการเกินมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีค่าพลังงานอยู่ใน Tertile ที่ 3 3.07 เท่า (95% CI: 1.83-5.16) ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า วัยรุ่นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นกลุ่มที่มีปัญหาภาวะโภชนาการเกิน ดังนั้น ควรได้รับการส่งเสริมความรู้ทางโภชนาการและการออกกำลังกาย เพื่อให้มีการบริโภคอาหาร และการออกกำลังกายที่เหมาะสม เพื่อลดโอกาสเสี่ยงต่อภาวะโภชนาการเกิน

คำสำคัญ : วัยรุ่น/ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม/ ภาวะโภชนาการเกิน/ คุณค่าอาหารบริโภค

146 หน้า

FACTORS RELATED TO OVERNUTRITION AMONG ADOLESCENTS IN PRIVATE ISLAMIC SCHOOLS, BANGKOK

AREEYA KUNO 5037033 PHPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN NUTRITION

THESIS ADVISORY COMMITTEE: PARADEE TEMCHAROEN, Dr.P.H., WARAPONE SATHEANNOPPAKAO, Ph.D., PRATANA SATITVIPAWEE, Ph.D.

ABSTRACT

The purpose of this cross-sectional study was to study factors related to overnutrition among adolescents in private Islamic schools. Subjects were 242 male and female adolescents aged 15-18 years old who study in private Islamic schools, Bangkok. Data were collected from October to November 2009 by using self-administered questionnaires about personal factors, food consumption pattern, physical activity, and nutritional knowledge. Food consumption was assessed by using a one-day food record. Nutritional status was assessed by measurement of weight and height. Data were analyzed as descriptive statistics and analytical statistics by Mann-Whitney U test, Pearson chi-square test, and multiple logistic regression.

The results revealed that 27.3% of subjects had overnutrition. Nutritional knowledge was low. Factors related to overnutrition were male gender which had a higher risk of overnutrition than did female by 3.95 times (95% CI: 1.67-9.36), subjects who study in non-formal education programs had higher risk of overnutrition than subjects who do not study in a non-formal educational program by 2.69 times (95% CI: 1.23-5.87), subjects who consumed low and high energy foods and had a score within tertile 1 had a higher risk of overnutrition than did subjects who had a score within tertile 3 by 1.79 times (95% CI: 1.14-2.79), subjects who had a food calorie intake (%DRI) within tertile 3 had a higher risk of overnutrition than did subjects had tertile 1 by 2.28 times (95% CI: 1.23-6.74), subjects who regularly exercise and who were in tertile 1 had a higher risk of overnutrition than subjects in tertile 3 who also exercise by 3.07 times (95% CI: 1.83-5.16). The findings showed that adolescents in private Islamic schools were a group who had overnutrition problems. Therefore, adolescents should receive nutritional knowledge and instruction regarding appropriate food consumption and exercise to reduce the risk of overnutrition.

KEY WORDS: ADOLESCENTS/ PRIVATE ISLAMIC SCHOOL/ OVERNUTRITION/ NUTRITIVE VALUE

146 pages